

ganffe klart, at Forsøget ikke er saa absolut uheldigt endda, at Lovforslaget langtfra er saa slet, som man gjerne vil gjøre det til, at det paa ingen Maade fortjener en saadan Dadel, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) glædede sig selv og Ligefindede med at fremsætte uden Bevis, men i den skarpeste Form. Men hvad der ganffe vist mangler, er Sver for Sagen, Lyft til at indløse Grundlovens § 93, og det er naturligtvis Noget, hverken jeg eller mine Medforslagsstillere kunne bringe tilveie; men Et kunne vi gjøre og have gjort, nemlig at bringe Spørgsmaalet frem og søge at paa-vise, at der ved dets Løsning kan opnaaes forffjellige Goder, og at det overhovedet er et Spørgsmaal, som efter Grundlovens Bud skal og maa gjøres til Gjenstand for Overveielse og grundig, velvillig Behandling.

Naar der forøvrigt har været megen Tale om, at § 93 i Grundloven skal forstaaes paa den ene eller anden Maade, og om den overordentlige Bigtighed, Besvarelsen af dette Spørgsmaal kunde have for nærværende Lovforslag, saa maa jeg tilstaae, at jeg ikke kan fatte den Bigtighed, man tillægger et slikt reent theoretisk Spørgsmaal. Selv om man gaaer ud fra, at Loven ikke fuldstændig løser Grundlovens § 93, hvad saa? Saa er det ikke Andet, end hvad der er skeet med alle de andre Lovteparagraver i Grundloven. Er der nogen af disse Lovteparagraver, som man hidtil har rørt ved, som paa een Gang er bleven fuldstændig udtømt? Have vi ved de communale Love, som ere fremkomne paa een Gang skaffet Communerne den Frihed, som tilkommer dem efter Grundloven? Have vi, naar der i Grundloven staaer, at der skal indføres fuldstændig fri Næring, paa een Gang, ved een Lov skaffet en saadan tilveie? Og hvis det altsaa ogsaa var Tilfældet, at denne Lov et løste § 93 paa een Gang, vilde det saa være en alvorlig Grindring mod Loven? Men, mine Herrer, jeg troer alligevel, at naar dette Forslag kun omhandler Fideicommissgodsfer, saa berører det dog Alt, hvad der fordres i Grundlovens § 93. Det kan gjerne være, at forffjellige Medlemmer have udtalt sig anderledes ved Grundlovens Behandling, og det kan

ogsaa meget godt være, at Mange have stemt for § 93 med den Mening, at den tillige skulde angaae f. Ex. hele Arvegangsmaaden, men dette vedkommer ikke Sagen. Afgjørende er kun, hvad der virkelig staaer i Grundloven, hvad Ordene i § 93 sige, og jeg kan ikke see, at Ordene ere tvivlsomme. Noget ganffe Andet er det naturligtvis, om man fornuftigtvis kunde gaae videre end Grundloven, om man ikke foruden at løse Grundlovens § 93 kunde løse et andet Forhold, som man anseer for uheldigt. Det er Noget, man godt kan gjøre, og som jeg kun her skal modsætte mig, fordi jeg ikke troer det ønskeligt at blande to Spørgsmaal sammen, der hver for sig ere vanskelige nok; thi jeg skal gjerne vedkjende mig den Mening, at Førstefødselsretten fører mange uheldige Forhold med sig, som kan og bør fjernes. — Dog jeg behøver vistnok ikke at opholde mig videre ved en saa tarvelig Indvending mod en Lov, at den ikke gaaer saa vidt, som man overhovedet kan tænke sig at ville gaae i Tidernes Løb. Sagen er ligefrem den, at hvad enten man forstaaer Grundlovens § 93 paa den ene eller anden Maade, vedkommer det meget lidt Sagen; thi man kan lige godt, hvad man end vil gjøre gjældende i saa Henseende, gaae videre, end denne Lov gaaer. Er den ikke en fuldstændig Løsning af § 93, vil der fordres en ny Lov for at gaae videre, og er den en fuldstændig Løsning af § 93, kan man alligevel ved en ny Lov gaae videre. Dette Spørgsmaal spiller efter min Mening i Virkeligheden en saare ringe Rolle. Det kan give Leilighed til at fremstille forffjellige theoretiske Betragtninger, som kunne være interessante nok i og for sig, men naar man vil være praktisk, kan man neppe undgaae at sige sig selv, at de i Livet have næsten Intet at betyde.

Alberti: Blandt andre Resultater, som ere komne frem ved denne Forhandling, troer jeg, der er eet, som vi tidligere ofte have vundet her i Salen, nemlig at det for private Medlemmer er meget vanskeligt og vel næsten umuligt at bringe Lovforslag igjennem, som skulle opfylde en af Grundlovens Lovteparagraver. Det har jo ofte af enkelte Medlemmer været forsøgt at faae nogle af de Forjættelser,